

BUDSKAP FRÅN HANS HELIGHET PÅVE FRANCISKUS INFÖR DEN ANDRA VÄRLDSDAGEN FÖR FARFÖRÄLDRAR OCH ÄLDRE

"Ännu i hög ålder skjuter de skott," (Ps 92:15)

Kära vänner,

"Ännu i hög ålder skjuter de skott," (Ps 92:15). Dessa Psaltarord är glada nyheter, ett sant "evangelium" som vi kan förkunna för alla på denna andra Världsdag för mor- och farföräldrar och de äldre. Det strider mot vad världen tycker om detta skede i livet, men också mot den attityd av bister resignation som vissa av oss äldre visar, som hyser få förväntningar på framtiden.

Många människor är rädda för ålderdomen. De anser att det är en sorts sjukdom som man bäst undviker all kontakt med. De tycker att de äldre inte är deras bekymmer eller ansvar och borde placeras, kanske på ett äldreboende eller på en annan plats där de kan bli omhändertagna, för att vi andra inte ska behöva ta itu med deras problem. Detta är tankesättet för en "slit och släng kultur", som får oss att tro att vi på något sätt är immuna från de fattiga och utsatta mitt ibland oss, oberörda av deras svagheter och fjärmade från "dem" och deras problem. Bibeln ser saker på ett annorlunda sätt. Ett långt liv – säger Bibeln – är en välsignelse, och de äldre är inte utstötta som ska undvikas, utan levande tecken på Guds godhet som skänker liv i överflöd. Välsignat är det hus i vilket en äldre person bor! Välsignad vare den familj som hedrar de äldre!

Ålderdomen är inte en tid i livet som lätt kan förstås ens för de av oss som redan upplever den. Även om den kommer så småningom med tiden, så finns det ingen som förberett oss på ålderdomen, och i vissa stunder verkar den ha överraskat oss. De mer utvecklade samhällena spenderar stora summor på detta livsskede utan att verkligen hjälpa människor att förstå och uppskatta det; de erbjuder vårdplaner till äldre men inte någon plan på hur de kan leva den här åldern fullt ut. [1] Detta gör det svårt att se framtiden och urskilja vilken riktning man ska ta. Å ena sidan frestas vi att hålla tillbaka åldrandet genom att dölja våra rynkor och låtsas vara för evigt unga, medan vi å andra sidan föreställer oss att det enda vi kan göra är att invänta tiden och tänka dystert att vi inte "fortfarande kan bära mer frukt".

Pensionering och vuxna barn gör att många av de saker som brukade uppta vår tid och energi inte längre stressar oss på samma sätt. Insikten om att vår styrka börja falna eller ett tidigt sjukdomsstadium kan undergräva våra garantier. Världens höga tempo – i vilken vi kämpar med att hänga med i – tycks inte lämna oss något annat alternativ än att utsagt acceptera tanken att vi är oanvändbara. Vi kan förena oss i psaltarens innerliga bön: "Stöt inte bort mig på min ålderdom, överge mig inte när krafterna sviker." (71:9).

Ändå uppmanar samma psalm – som mediterar över hur Herren har varit närvarande i varje skede av vårt liv – oss att hålla ut i hoppet. Tillsammans med ålderdom och vita hårstrån fortsätter Gud att ge oss livets gåva och hindra oss från att bli övervunna av det onda. Om vi litar på Honom, kommer vi att finna styrkan att fortfarande kunna prisa Honom (jfr v. 14–20). Vi kommer att inse att åldrandet är mer än kroppens naturliga förfall eller tidens oundvikliga gång, utan gåvan av ett långt liv. Åldrande är inte en förbannelse, utan en välsignelse!

Just därför borde vi ta hand om oss själva och förbli aktiva på äldre dar. Detta är också sant ur en andlig synvinkel: vi bör odla vårt inre liv genom ihärdig läsning av Guds ord, dagliga böner, mottagande av sakramenten och deltagande i liturgin. Förutom vårt förhållande till Gud bör vi också odla våra relationer med andra: först och främst genom att visa kärleksfull omsorg för våra familjer, våra barn och barnbarn, men också för de fattiga och de som lider, genom att närma oss dem med praktisk hjälp och våra böner. Dessa saker kommer att hjälpa oss att inte känna oss som bara åskådare, som sitter på våra verandor eller tittar ut från våra fönster, medan livet går vidare runt omkring oss. Istället bör vi lära oss att överallt urskilja Herrens närvaro. [2] Liksom ”grönskande olivträd i Guds hus” (jfr Ps 52:10), kan vi bli en välsignelse för dem som lever i vår närhet.

Ålderdomen är ingen tid för att ge upp och sänka seglen, utan en tid av bestående fruktbarhet: ett nytt uppdrag väntar oss och uppmanar oss att se framtiden. ”Den speciella känsla som vi som är äldre har för bekymmer, tankar och känslor som gör oss humana, borde återigen bli mångas mission. Det skulle bli ett tecken på vår kärlek till de yngre generationerna”. [3] Detta skulle vara vårt eget bidrag till *ömheters revolution*, [4] en andlig och icke-våldsrevolution där jag uppmanar er, kära morföräldrar och äldre personer, att ta en aktiv roll.

Vår värld går igenom en tid av prövningar och påfrestelser, först med det plötsliga, våldsamma utbrottet av pandemin, och sedan med ett krig som skadar fred och utveckling på global nivå. Det är inte heller en slump att kriget återvänder till Europa i en tid då generationen som upplevde det under förra seklet håller på att dö ut. Dessa stora kriser riskerar att bedöva oss från kännedomen om andra ”epidemier” och andra utbredda former av våld som hotar den mänskliga familjen och vårt gemensamma hem.

Allt detta pekar på behovet av en djupgående förändring, en omvändelse, som avväpnar hjärtan och får oss att se andra som våra bröder eller systrar. Vi, far- och morföräldrar och äldre, har ett stort ansvar: att lära vår tids kvinnor och män att se andra med samma förståelse och ömma blick som vi vänder till våra barnbarn. Vi har finslipat vår mänsklighet genom att ta hand om vår nästa och idag kan vi vara lärare i ett fridfullt sätt att leva och uppmärksamt för de svagaste. Denna attityd kan misstas för svaghet eller undergivenhet, men det kommer ändå att vara de ödmjuka, inte de aggressiva och utnyttjande, som kommer att arva landet (jfr Mt 5:5).

En frukt som vi är kallade att föra vidare är att skydda världen. ”Våra morföräldrar höll oss i sina armar och satte oss i sina knän”; [5] nu är det dags för oss att föra våra egna knän vidare – med praktisk hjälp eller enbart med bön – inte bara våra egna barnbarn utan också de många livrädda barnbarn som vi ännu inte träffat och som kanske flyr från krig eller lider av effekten från dessa. Låt oss – som helige Josef, den ömme och omtänksamme fadern - i våra hjärtan vaka över de små från Ukraina, Afghanistan och Sydsudan...

Många av oss har kommit till en klok och ödmjuk insikt om vad vår värld verkligen behöver: insikten om att vi inte är frälsta ensamma och att lycka är ett bröd som vi bryter tillsammans. Låt oss vittna om detta inför dem som felaktigt tror att de kan finna personlig tillfredsställelse och framgång i konflikter. Alla, även de svagaste bland oss, kan göra detta. Just det faktum att vi låter oss bli omhändertagna – ofta av människor som kommer från andra länder – är i sig ett sätt att säga att det inte bara är möjligt, utan nödvändigt att leva tillsammans i fred.

Kära morföräldrar, kära äldre personer, vi är kallade att skapa en ömhetsrevolution i vår värld! Låt oss göra det genom att lära oss att allt oftare och bättre använda det mest värdefulla verktyg som står till vårt förfogande och faktiskt det som passar vår ålder bäst: bön. ”Låt oss också bli

så att säga bönen poeter: låt oss utveckla en känsla för att finna våra egna ord, låt oss återigen återuppta de ord som Gud har lärt oss.” [6] Vår förtroendefulla bön kan göra en stor skillnad: den kan ackompanjera ropet av smärta från dem som lider, och den kan hjälpa till att förändra hjärtan. Vi kan vara ”den varaktiga 'refrängen' av en stor andlig fristad, där ödmjuka böner och lovsång upprätthåller ett samhälle som sliter och kämpar på livets fält”. [7]

Världsdagen för mor- och farföräldrar och äldre är ett tillfälle att ännu en gång med glädje förkunna att kyrkan vill fira tillsammans med alla dem som Herren – med Bibelns ord – har ”fyllt med dagar”. Låt oss fira det tillsammans! Jag ber er att göra denna dag känd i era församlingar och samhällen; att söka upp de äldre som känner sig mest ensamma, i hemmet eller på boendet där de vistas. Låt oss se till att ingen känner sig ensam den här dagen. Att förvänta sig ett besök kan förändra de dagar då vi tror att vi inte har något att se fram emot; från ett första möte kan en ny vänskap uppstå. Att besöka äldre som bor ensamma är ett barmhärtighetsverk i vår tid!

Låt oss be Vår Fru, ömhetens Moder att göra oss alla till ömhetsrevolutionens upphovsmän, för att tillsammans befria världen från ensamhetens skugga och krigets demon.

Till er alla, och till era nära och kära, sänder jag min välsignelse och försäkran om min närhet och tillgivenhet. Och jag ber dig, snälla, att inte glömma att be för mig!

Rom, Johannes Lateranen, 3 maj 2022, apostlarna Filips och Jakobs högtid

FRANCISKUS

[1] *Catechesis on Old Age – 1. The Grace of Time and the Covenant of the Ages of Life* (23 February 2022).

[2] *Catechesis on Old Age – 5. Fidelity to God’s Visitation for the Next Generation* (30 March 2022).

[3] *Catechesis on Old Age – 3. Old Age, A Resource for Lighthearted Youth* (16 March 2022).

[4] *Catechesis on Saint Joseph – 8. Saint Joseph, Father of Tenderness* (19 January 2022).

[5] *Homily at the Mass for the World Day for Grandparents and the Elderly* (25 July 2021).

[6] *Catechesis on the Family – 7. Grandparents* (11 March 2015).

[7] *Ibid.*